

afstemmen van de hulpverlening. Procedures en administratie werden aangepakt. We vermoeden dat het dalend aantal contacten (12,5% minder dan in 2008) te maken heeft met de tijd die dit proces heeft gekost. Er was ook een lichte daling in het aantal hulpvragers. In de afgelopen jaren ging heel veel aandacht uit naar hulpvragers met psychiatrische problemen. Dankzij de nieuwe regeling van het CVZ konden we getraumatiseerde asielzoekers nu onderbrengen bij de geestelijke gezondheidszorg. Door deze verbetering is het nu rustiger bij ons geworden. In het afgelopen jaar werden meer hulpvragers 'ongewenst vreemdeling' verklaard. Zij hebben hun straf uitgezeten, maar kunnen, vaak buiten hun schuld, ons land niet verlaten. Deze hulpvragers kunnen wij nauwelijks meer bieden dan een luisterend oor.

De maatschappelijk werkers hebben goed gebruik gemaakt van het juridisch spreekuur dat tweemaal per maand op Kruispost gehouden wordt. Niet alleen worden onze hulpvragers verwezen naar vertrouwde rechtshulp, het is ook een luxe om de mogelijkheid te hebben om een second opinion te vragen over bepaalde juridische kwesties. Het is vrijwel onmogelijk gebleken om voor een zieke een paar nachten een bed te regelen, zeker voor ongedocumenteerden. Maar ook voor hen die recht op verblijf hebben, maar toch onverzekerd zijn, valt het ons steeds moeilijker om langdurige opvang te regelen. De wachtlijsten zijn lang. Een aantal van hen kan terecht bij de maatschappelijke opvang van de OpStap.

Maatschappelijk werk in cijfers

	2009	2008
Aantal hulpvragers om psychosociale hulp	312	320
Daarvan nieuwe aanmeldingen	252	263
Aantal (directe) contacten hulpverleners	1713	1961
Aantal (indirecte) contacten	1395	1404
Aantal vrouwen	110	125
Aantal mannen	202	195

Contactduur

	2009	2008
Eenmalige contacten	41%	44%
Korte begeleiding (tot drie maanden)	26%	26%
Langdurige begeleiding (langer dan drie maanden)	33%	30%

Hulpvraag ¹	2009	2008	Dienstverlening ²	2009	2008
Lichamelijke gezondheid	69	54	Steungesprekken, counseling	207	239
Maatschappelijke zorg	158	190	Informatie en adviesgesprekken	253	268
Psychische spanning	64	59	Bemiddeling medische hulp	137	160
Huisvesting	8	3	Bemiddeling rechtshulp	110	114
Inkomen	4	10	Bemiddeling remigratie	16	13
Relatieproblemen	2	2	Bemiddeling richting		
Financieel beheer	4	2	CWI, GSD, SVB, e.d.	50	41
Arbeid/Overig	3	0	Schuldsanering	46	59
			Hulp bij vinden van nachtopvang,		
			huisvesting e.d.	52	58
			Overig	57	47
Totaal	312	320			

¹ De eerste hulpvraag wordt weergegeven, Eén hulpvraag per hulpvrager.

² Genoteerd zijn één of meer diensten verleend per hulpvrager.

Financiën

	balans per 31 december 2009	
Activa	2009	2008
Onroerende zaken	786.500	802.500
Inventaris en vervoermiddelen	2.710	573
Overige vorderingen en overlopende activa	36.709	94.240
Liquide middelen	35.482	40.560
Totaal	961.401	937.873

Passiva			
Eigen vermogen			
Stichtingskapitaal	45		45
Algemene reserve na verwerking van saldo van baten en lasten	-301.218	-	301.218
Herwaarderingsreserve	786.500	802.500	
	485.392		501.327
Lening Stg Vrienden	365.140		317.744

Voorzieningen:			
Voorziening te verrichten investeringen	14.039		6.282

Overige schulden en overlopende passiva			
	96.830		112.520
Totaal	961.401		937.873

Meerjarenoverzicht van de staat van baten en lasten

€	2009	2008	2007	2006
Baten				
Ontvangen subsidie Gemeente Amsterdam	414.138	406.476	392.917	387.607
Door stichting bijeengebrachte middelen	139.434	147.036	157.954	118.802
Totaal baten	553.572	553.512	550.871	506.409
Lasten				
Personeelslasten	384.773	396.903	364.510	344.771
Overige exploitatiekosten	168.734	185.855	230.283	211.963
Totaal lasten	553.507	582.758	594.793	556.734
Resultaat	65	-29.246	-43.922	-50.325
Door stichting bijeengebrachte middelen in percentage van exploitatiekosten	25	25	27	21

Opmerkingen bij de financiën

Evenals voorgaande jaren constateren wij wederom dat de balans noch de staat van baten en lasten significante afwijkingen vertonen ten opzichte van 2008.

De onroerende zaken worden gewaardeerd op basis van de WOZ waarde. Herwaarderingsreserve worden ten gunste dan wel ten laste van de herwaarderingsreserve gebracht. Op basis van het indertijd opgestelde onderhoudsplan werd het afgelopen jaar druk gewerkt aan het onderhoud van onze panden.

Graag willen wij deze gelegenheid te baat nemen om dank te zeggen aan alle instanties, instellingen en particulieren die ons financieel en anderszins gedurende het afgelopen jaar gesteund hebben.

Tevens is dank verschuldigd aan allen die ons hebben gesteund bij het produceren van alle financiële overzichten.

De volledige jaarrekening met de daarbij behorende accountantsverklaring kan op aanvraag worden ingezien.

C.E. Elias
Penningmeester Stichting Oudezijds 100.

In verband met privacy zijn hulpvragers in dit jaarverslag niet met hun ware naam vermeld

jaarverslag

2009

vanuit gemeenschap Spe Gaudentes

Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100

Oudezijds Achterburgwal 100
1012 DS Amsterdam
t 020 - 626 66 34
f 020 - 627 72 83
Postbank 640 700
Bank nr. 41.36.46.602
Internet: www.oudezijds100.nl
email: info@oudezijds100.nl

Giften naar
Stichting Vrienden van Oudezijds 100
Postbank, 56295
IBAN: NL32 PSTB 0000 0562 95
BIC: PSTBNL21

Gemeenschap Oudezijds 100

Aardewerk

Een seizoen lang naar ons leven en werken kijken door de bril van het jaarthema aardewerk, wat heeft het ons op Oudezijds 100 gebracht? De economische crisis, de Mexicaanse-griep en de berichten over de klimaatsverandering hebben onzekerheid over de toekomst met zich meegebracht. Mensen wisten zich voor problemen en dilemma's geplaatst. Kunnen we ons huis nog wel betalen? Moeten we ons wel, of juist niet laten inenten? Is er op deze aarde nog toekomst voor onze kinderen? En we realiseerden ons: veel hebben we in eigen hand, maar uiteindelijk zijn we kwetsbaar en broos als aardewerk. Binnen Oudezijds 100 leven en werken we samen met heel verschillende mensen, uit alle hoeken van de maatschappij. Hun levensverhalen en ervaringen hebben ons opnieuw doen beseffen hoeveel moeite het mensen kost om zich in de samenleving van vandaag staande te houden. We hebben ons afgevraagd hoe we deze kwetsbare medeburgers de zorg en het vertrouwen kunnen geven, die nodig zijn om het leven onder ogen te zien en de toekomst weer positief tegemoet te treden. Hebben wij houvast kunnen bieden in de soms complexe problematiek waar zij tegenaan lopen? Waren wij bereid gezamenlijk de klei van het leven te bewerken? Om samen desnoods vieze handen te krijgen op weg naar een resultaat, ongetwijfeld niet volmaakt, maar toch 'tof' in de ogen van de Schepper?

OpStap

De maatschappelijke opvang van Oudezijds 100 valt onder de verantwoordelijkheid van de OpStap. In het afgelopen jaar heeft de OpStap zich gericht op aan een aantal aandachtsgebieden: ondersteuning van de (re)integratie in de samenleving, verdere de implementatie van de digitale registratie en de verbetering van de kwaliteit van de hulpverlening. Met het oog hierop hebben betrokkenen trainingen gevolgd op het gebied van (migranten)gezinnen in de hulpverlening en methodisch werken. Ook is er intensieve intervisie geweest rond het werken met getraumatiseerde hulpvragers. De snellere doorstroom van hulpvragers noopte tot een efficiëntere en meer gestructureerde manier van werken. Toch bleek het in individuele gevallen soms onmogelijk om processen te versnellen. Relaties kunnen eindigen of ontstaan, kinderen worden geboren, hulpvragers krijgen een baan of beginnen aan een studie. Soms gaat dit gepaard met een hernieuwde hulpvraag, ingegeven door onzekerheid of angst. Hulpvragers blijken nog niet klaar te zijn voor de stap naar zelfstandigheid.

Kees en Isabel komen samen met hun twee meisjes op begeleid wonen. Via Ságenn is Kees een werktraject begonnen. Maar hij is een tienervader en niet klaar voor de eisen die het gezinsleven aan hem stelt. Regelmatig verdwijnt hij voor een paar dagen en laat dan de zorg voor zijn dochters over aan zijn partner. Als Isabel het niet meer trekt en de relatie beëindigt, ontstaat er een nieuwe hulpvraag: een duidelijke stap maken naar de (ex-)partner toe, invulling geven aan het moederschap als alleenstaande moeder zonder achterban, het opruimen van de schulden en zorgen voor een inkomen voor haar en de meisjes. Isabel doet een stap terug en komt tijdelijk weer op Intensief Begeleid Wonen terecht op weg naar een zo snel mogelijke nieuwe zelfstandigheid.

Een kleine meerderheid van de hulpvragers betrof de 'Nieuwe Nederlanders'. Veel van deze hulpvragers liepen in het verleden ernstige trauma's op door gevolgen van oorlog of andere vormen van geweld. Zij proberen te overleven door te vergeten, waardoor trauma's vaak gebatelliseerd worden. Bij binnenkomst blijkt dat veel hulpvragers in een fase van hun leven zijn, waarin ze vooral overleven. Onrust en angst nemen de overhand, dreiging van dakloosheid of ingrijpen van jeugdzorg en de politie hangt boven hun hoofd. Deze onrust wordt nog eens versterkt door de onrust in de omgeving en de samenleving. Het vergt veel tijd en aandacht om hulpvragers in deze situatie goed te begeleiden. Alleen vanuit een zorgvuldig opgebouwde relatie kon het vertrouwen groeien.

Sonja is dakloos en wordt met haar zoon-tje van een paar maanden aangemeld door Jeugdzorg. Door haar zwakbegaafdheid overziet ze de wereld vaak niet en is ze erg wantrouwig: ze vertrouwt de hulpverleners niet, is bang dat ze een dubbele agenda hebben omtrent haar baby. Wanneer de oproep binnenkomt voor de inenting van kinderen tegen de Mexicaanse-griep, maakt ze zich ernstig zorgen. Waarom deze inenting en wat

Opstap in cijfers	2009	2008
Intensief begeleid wonen		
Trajecten	21	34
Dagen	2209	2369
Bezettingsgraad*	106%	114%
Regulier begeleid wonen		
Trajecten	19	19
Dagen	3534	3377
Bezettingsgraad*	114%	108%
* Deze cijfers zijn steeds inclusief de kinderen en ten opzichte van de afspraken met de gemeente Amsterdam		

kan er allemaal gebeuren? Moet ze gehoor geven aan deze oproep of beter van niet? Pas wanneer haar vriendin de noodzaak bevestigt, gaat ze akkoord. Met een groep ouders gaan we op weg naar de RAI. Sonja blijft onrustig. Als we in de hectiek van de RAI zijn aangekomen, worden we naar verschillende rijen gedirigeerd en raken we haar kwijt. Wanneer Sonja de vraag krijgt of haar zoon gezond is en geen griep of andere dingen heeft, raakt ze in paniek: ja haar zoon is ziek, hij moet maar niet ingeënt worden. In haar onrust kan Sonja de uitgang van het gebouw niet meer vinden en loopt ze een tijdje te dwalen, voordat wij haar terugvinden. Thuisgekomen blijft Sonja er niet gerust op, ze blijft onzeker. De verschillende spanningen in haar leven lopen op en wanneer ze van een andere instelling te horen krijgt dat er ruimte is voor opvang, loopt ze weg en gaat ze daarheen. Een paar weken later blijkt ze ook daar weer vertrokken te zijn.

Hoewel de gebrekkige samenwerking met sommige schuldhelpverleningsbureaus soms voor de nodige vertraging zorgde, kunnen we ook terugkijken op verbeteringen in de samenwerking met andere instanties. Met name op het gebied

van verslavingszorg, (re)integratie in het arbeidsproces, gezins- en jeugdzorg. Maar ook op het gebied van klachtenregistratie en -behandeling werd intensief en naar tevredenheid samengewerkt. Terugkerend thema in de hulpverlening vormde het behouden of vinden van regulier werk. Gebrek aan doorzettingsvermogen en sociale vaardigheden, maar ook het beperkte aanbod speelden hulpvragers parten. Samenwerking met werkervaringbedrijven en andere stichtingen bood in sommige gevallen uitkomst.

Jan is al lang werkloos. Hij heeft af en aan in verschillende kraakpanden gewoond en is in periodes zwaar depressief. Tijdens zijn opname wordt er gewerkt aan financiële zelfstandigheid door weer aan het werk te gaan. Jan weet echter geen baan te behouden, in depressieve periodes blijft hij in bed liggen en sluit zich op. Jan houdt van koken en zou graag in die richting aan de slag willen. Hij komt bij restaurant Freud terecht en begint al spoedig met een koksopleiding. Uiteindelijk voelt hij zich daar zo veilig dat hij uitlegt dat hij aan depressies lijdt en zich dan opsluit. Er ontstaat een afspraak: als hij twee dagen niet komt opdagen bellen ze hem, vervolgens gaat er iemand langs. Zo kan hij daar blijven ook als hij weer een paar dagen 'verdwijnt'. Deze ervaring vormt voor de OpStap een belangrijke motivatie om voor 2010 te streven naar meer samenwerking met projecten die er op dit gebied in Amsterdam bestaan.

Gemeenschapsleven

Inloop
Ook in 2009 was er in de Kajuit, de huiskamer van onze inloop, altijd wat te doen. De ochtenden werden gevuld door mensen die kwamen voor een kopje koffie en een gesprek. In de middag hadden we helaas amper vrijwilligers. Niet dat het dan stil was. Het gebeurde geregeld

dat de kinderen de Kajuit dan overnamen. De avonden waren doorgaans rustig. Doorgaans, want daaraan hebben we gewerkt het afgelopen seizoen. Om nieuwe gasten te ontvangen werden nieuwe activiteiten gestart. Filmavonden op zondag hebben tot boeiende gesprekken geleid. De muziekavonden op donderdag hadden heel diverse programma's. Eén keer stonden bezoekers zelfs tot op de straat!

Vaderhuis

In het grote huishouden van Oudezijds 100, het Vaderhuis, ging de aandacht uit naar allerlei aspecten, waaronder aarde en werk. Werk was er altijd genoeg: boodschappen halen, koken, wassen, logees ontvangen en schoonmaken. Het afgelopen jaar is alle organisatie die dat vergt eens op een rijtje gezet en inzichtelijk gemaakt. Het jaarthema deed ons opnieuw realiseren hoe dankbaar we mogen zijn voor de opbrengst van de aarde. Al vele jaren ontvangen we aan het eind van de dag van bakkers het brood dat over is. Sinds de winter ontvangen we elke woensdag de restanten van de Voedselbank, waar met een beetje creativiteit nog heel wat van te maken valt.

Maria ter Claesze

Op Maria ter Claesze - ons buitencentrum in Friesland - hebben we bij uitstek te maken met aardewerk. Het was bijzonder prettig dat er gedurende het afgelopen seizoen twee jonge mannen (een Engelsman en een Oekraïner) de gelederen kwamen versterken. Naast de vaste groepen uit

Amsterdam en Boskoop, kwam ook een groep gemeenteleden van een van de plaatselijke kerken meewerken. Een collega-predikant heeft bij die gelegenheid meteen als kok de vernieuwde keuken 'ingewijd'. De stof die van de wol van onze Jakobsschappen wordt geweven, is ingebracht op de internationale woltentoonstelling in Engeland. Er zijn inmiddels vele producten gemaakt, van stola's tot de kussenhoezen in de kapel. Geïnspireerd door de modelboerderij van ons project in Uganda, is de Oekraïner inmiddels in zijn thuisland een kippenfarm begonnen.

Kruispost

Maatschappelijk werk en Psychosociale (diaconale) hulp

Kruispost is de ingang voor het medisch maatschappelijk werk van Oudezijds 100. We informeren, bemiddelen en adviseren onze hulpvragers waar het gaat om juridische en maatschappelijke rechten en plichten. We bieden ondersteuning in het zoeken naar oplossingen en begeleiden de hulpvragers naar andere instanties, zoals de geestelijke gezondheidszorg en rechtshulp. Door middel van counselinggesprekken geven wij hulpvragers steun, structuur en verlichting.

Grofweg vielen onze hulpvragers in 2009 in twee groepen te onderscheiden. Mensen met recht op verblijf die desondanks geen toegang hebben tot zorg, en mensen die geen recht hebben op ver-

blijf en daarom (grotendeels) uitgesloten worden van de maatschappij en de daarbij behorende zorg. In 2009 hebben we hulpvragers uit deze eerste groep aan een ziektekostenverzekering weten te helpen, waardoor toegang tot de reguliere zorg mogelijk was. We konden enkele hulpvragers die geen recht op verblijf hadden, soms na jaren van intensieve begeleiding, feliciteren met het verkrijgen van hun verblijfstatus.

In vergelijking tot vorig jaar zijn er vanuit de politiek bemoedigende stappen gezet. Het College van Zorgverzekeraars (CVZ) vergoedt de kosten voor geestelijke gezondheidszorg voor ongedocumenteerden van 22 jaar en ouder behoort niet tot de basisverzekering en heeft daarmee de regeling van het CVZ niet gehaald. Gelukkig bood een tandarts aan om maandelijks een spreekuur op Kruispost te houden, wat inmiddels ook daadwerkelijk gebeurt. De samenwerking tussen de medisch-maatschappelijk werkers en de artsen is, zoals gebruikelijk, goed geweest. Keer op keer merken de artsen op dat het werk op de Kruispost niet compleet is zonder de vakkundigheid, de inzet en de kennis van de maatschappelijk werkers.

Het maatschappelijk werk startte in 2009 met interne veranderingen aangaande het stroomlijnen van het werk en het beter onderling